Ч. 187 Неділя 23 серпня (4 вересня) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Ще про самоубийство Ганрі'го і ситуация в Парижи. — Король бельґійский і рада ґенеральна в Клермон Ферран о загальнім роззброеню.)

W. Allg. Ztg. висказує гадку, що тепер Рада державна буде могла поробити поправки в предложенях угодових, котрі будуть їй предложені в такій самій формі, як були внесені в цьвітни с. р. Правительство зовсім не противне тому, щоби ухвали парляменту були предметом дальших переговорів з Угорщиною. Коли же би в Раді державній не удало ся довести до нарад над угодою, то одвічальність спаде на сам парлямент. В такім случаю правительство буде могло перевести угоду лиш в такій формі, яку уложено на послідних конференциях з Мадярами.

Prag. Abendbl. подає допись з Відня, в котрій сказано, що наради мініcтрів видали результат засадничої доносимости. Тим результатом єсть удержане економічної едности. Вислідок тих конференций мають правительства бодай можність солідно калькуловати проґрамову діяльність господарчу, а продукция не потребує тепер журити ся тим, щоби її діяльність стала ся зависимою від хитливих рішень в дусі партий політичних. Стабілізация інтересів буде забезпечена на всякий случай. Ото потішаючий результат конференций. Особливо щасливим єсть той результат, що на конференциях відносино забезпечено рішучо і на довший час спільність відносин грошевих і кредитових. Круги продукцийні цілої держави будуть за то вдячні. Через то обезпечене тревалости материяльних інтересів, при тісній звязи межи обома половинами держави і виходячім з того успокоюючім політичнім і войсковім становищи держави віддало правительство велику услугу державі.

Про послідні хвилі полковника Ганрі'го розказують тепер ось що: В хвили коли Ганрі'го повідомлено, що мініcтер війни приказав его арештувати, він як би остовпів. Відтак промовив лиш: За що мене арештують? Я нічого не винен. Коли опісля вели его до фортеци, не відзивав ся він ані словом до официра, що з ним ішов. Здавало ся, як би з розуму зійшов, бо стратив вже поняте о часї і місци. Коли вже доходив до фортеци, відозвав ся до официра: Вже 7 година, жінка чекає на мене. Куди мене ведете? Я преці нічого не зробив. Коли его завели вже до келї, він сказав: Що то все значить? Таж то страшно! В арешті сидів він аж до середи до години пів до третої сам один. В тій порі явив ся у него якийсь официр — хто то був, доси це не знати; імя того официра держать в тайні — і побув у него до 4 год. Коли официр вийшов з кріпости, сказав: Лишіть полковника через якийсь час в спокою; він має тепер роботу. О 5 год. застали Ганрі'го вже неживого з підрізаним горлом.

Париж по першім вражіню вже успокоїв ся, але тепер майже вся праса домагає ся ревізиї процесу Драйфуса. Matin звертає увагу на то, що суть два способи уневажненя процесу: або уневажнене в наслідок нарушеня форм процесових або касация з тої причини, що вийшов на верх новий факт. Жінка Драйфуса внесла була вже давнїйше просьбу до мініcтра справедливости о скасоване вироку, котрий був неправний, бо судям предложено документ, о котрім не знали нічого ані Драйфус ані его оборонець. На ту просьбу не дістала она до нині ніякої відповіди. Отже коли тепер суд касацийний сконстатує, що дійстно якийсь тайний документ став ся причиною засуду Драйфуса, то вирок буде мусів бути уневажненим, а Драйфус буде мусів вернути з Чортівского острова і станути знову перед судом. Друга причина касациї першого вироку може бути та, що Ганрі признав ся до фальшованя документів і сам собі житє відобрав. Ганрі був одним з головних сьвідків в процесї Драйфуса і его зізнаня мали найбільшу вагу, а тепер показало ся, що він фальшівник.

„Petite République“ пише: Процес з 1894 р. отвертий на ново. Драйфус не повинен ані хвилї довше сидїти на Чортівскім острові. В хвили, коли того, що его обжаловував, признано виноватим, проголошено вже тим самим его невинність.

В кругах урядових говорять однакож, що правительство постановило на разї не рішати справи ревізиї процесу Драйфуса, але виждати результату слїдства, яке веде Кавеняк. З другої сторони говорять, що Кавеняк єсть кріпко переконаний о вині Драйфуса і доки він єсть мініcтром війни, не можна сподівати ся ревізиї процесу.

З Брукселї доносять, що король Леопольд, запитаний, що думає о загальнім роззброєню, відповів, що проєкт той єсть, що правда, і его ідеалом, але він сумніває ся, чи той проєкт дасть ся перевести в виду того, що в першім ряді Франция виступить против того. Король Леопольд предложив, щоби Бруксели була місцем проєктованої конференциї.

Рада ґенеральна в Клермон Ферран ухвалила резолюцию, обіцюючу підпирати правительство французке, коли би оно схотіло взяти

---

12)

НА ЗГАРИЩАХ.

(Повість Кл. Юноши. — З польского).

(Дальше).

Пані Каролева втихомирювала старого Дирдейка, просила; вмавляла в него, що ще добре держить ся, що здоровий — хоч сама не могла в то вірити.

Той сильний, тугий Жмудин змінив ся страшно. Вправді ще крутив ся по фільварку, деколи виїздив візком в поле, але бідолаха чув, що єму вже сил не стає і ноги відмавляють послуху. Вже тепер потребував більших вигід, більше сну, а часом лучало ся, що сидячи на кріслї, схилив голову на груди і дрімав. Не ставало сил....

Густе волосє збілїло єму цїлком як молоко, лице покрило ся морщинами. Усьміх рідко появляв ся на тім лици, але за те, коли старий потонув в гадках, коли образи минулих часів призивав на память, то до очий наплывали єму сльози і великими каплями спливали по лици.

В тяжких годинах твердої долї, в сумних хвилях житя, не плакав нїколи Дирдейко, зносив відважно кожду заваду і кождий тягар, а тепер з якої небудь причини розмазлоблював ся як дитина....

Чиж кождий чоловік мусить всї свої сльози виплакати?

З занепадом сил і здоровля виривав ся також заряд господарством з рук Дирдейка. Пані Каролева, що була заєдно сьвідком працї Жмудина і зрозуміла знаменито его систему, тепер, незначно, постепенно обіймала сама управу, а робила то з високою і благородною ніжностию, з особливим старанєм, аби не дати пізнати Жмудинови, що вже старий і слабий, що не може удержати керми управи в своїх руках.

Про око всїм заряджував Дирдейко, в кождий справі засягали его ради, а ключі від шпихлїра, той род булави управителевої, відносив Мартин кождого вечера правильно до комнати пана Фульґентия і здавав о цїлім дни точне справоздане.

То пересьвідчене, що він ще пожиточний, що працює — удержувало Дирдейка при житю і при Заричи. Колиб не оно, не хотїв би старий давно їсти хлїба — і поволїк би ся певно до своїх Дзюндзишок чекати смерти, так як тепер дожидав приїзду Кароля.

Всї старали ся забавляти старого. Визначувала ся в тім особливо Оленка, що вже виросла на хорошу панну. Она уміла все розірвати і розвеселити Жмудина. Звучним, металїчним голосом читала єму часто Мицкевича, котрого старий обожав, або образи Качковского з давних часів. Старий слухав, одушевляв ся, нераз плакав, а свою хорошу читательку цїлував по руках і називав найдорожшою внучкою.

Часто також грали з собою в шахи, а що Дирдейко мав особливу слабість до стратеґії, то й розвивав широкі пляни, оживляв ся і тішив ся кождим щасливим потягом, кождим взятєм фіґури. З виграні радував ся як дитина.

— Видиш, Оленю! Чого тобі захотїло ся? О, не зі мною тобі воювати, не зі мною! Ось, один шах, ось другий мат! Але не журп ся. Великий Наполеон був великий, а часом також не аби як посрамив ся.... Ну, ну, не гнївай ся мала — дай ручку, поцїлую за те.

Оленка удавала, що журить ся, що її та програна дуже обходить, а Дирдейко сьміяв ся, тішив, відтак утомлений вже, тихійше говорив, аж вкінци западав у свою звичайну задуму, опирав голову на поручи крісла і — засипляв.

Тодї Оленка з печаливостию люблячої дитини всувала Дирдейкови під голову малу подушочку і тихенько виходила з комнати.

З усїх дїтий панї Каролевої лиш одна Оленка була тепер дома. Івась покінчив вже школи і образував ся в рільничій академії. Маланя була у Варшаві в школах — лиш Оленка окінчивши образоване повернула під стріху низкого зарїцкого двора.

І двір з її приїздом значно оживив ся. Стїни видавали ся білїйші і цьвіти гарнїйші, бо тут, де ще недавно було чути зітханя тужачої і самітної женщини, звучав нині нераз

участь в конференциї для загального роззброєня, але під услівєм, що мапа Европи буде змінена в напрямі оправданих жадань Франциї.

Новинки.

Львів дня 3-го вересня 1898.

— **З нагоди ювілею Є. В. Цісаря** ухвалила рада громадска в Козовій на засїданю дня 28-го серпня с. р.: 1) назвати школу народну, яка має в Козовій вибудувати ся, школою „ім. Цісаря Франц Йосифа І.“; і 2) по вічні часи приймити на себе обовязок уділяти з громадских фондів 50 зр. річно на закупно обуви для бідних дїтий без ріжниці віроісповідань. Ту обув буде зверхність громадска розділяти кождого року дня 2-го грудня в порозуміню з предсїдателем місцевої ради шкільної.

— **Імекованя.** П. Міністер віроісповідань і просьвіти надав опорожнені учительскі посади: професорови гімназиї в Самборі Вас. Білецкому посаду при рускій гімназиї у Львові, дійстному учителеви гімназиї в Ярославі д-рови Ант. Курпелеви посаду при третій гімназиї в Кракові і дійстному учителеви гімназиї в Коломиї д-рови Тад. Висньовскому посаду при гімназиї Франц Йосифа у Львові; дальше іменував дїйстними учителями: провізоричного учителя при гімназиї в Бучачи Людв. Млинка для реальної школи в Тарнові і суплентів: Стан. Белявского в Коломиї для Коломиї, Ом. Колодницкого з Самбора для руских паралельок в Коломиї, Яр. Ломницкого асистента львівскої політехніки для Коломиї, Йос. Мазура з Станиславова для Бучача, Петра Лиртиньского з Самбора для Ярослава, Мих. Рибачка з Бохнї для руских паралельок в Коломиї, дра Тросколяньского з Перемишля для Самбора і Ів. Залуского з гімназиї Франц Йосифа у Львові для Ярослава, вкінци іменував провізоричним учителем суплента Ігн. Бавского з Ряшева для Бучача.

— **Заосмотренє вдів і сиріт.** Вскорі по оголошеню Найвисшої постанови що-до заосмотреня вдів і сиріт по греко-кат. парохах, прибула до Є. Е. п. Намістника репрезентация капітули львівскої архідиєцезиї з о. митратом Білецким на чолї, з просьбою, щоби п. Намістник зложив у стіп Трону вискаж вдячности руского духовеньства за ту Монаршу ласку. В тій самій цїли прибув з Перемишля Преосв. епископ Чехович, а вчера явив ся і Преосв. епископ Куїловский в імени своїх диєцезий. П. Намістник подав ті вияви льояльности і вдячности безпроволочно до відомости Є. Вел. Цісаря.

— **Від п. Сев. Висневского,** вандрівного учителя рільництва при Видїлї краевім, одержуємо отсе письмо з просьбою о поміщене: Іменований в сїм місяци управителем рільничої школи зимової в Невярові коло Бохнї, переношу ся вже в сих днях на ту посаду. Не могучи в наслїдок того лично попращати моїх прихильників і помічників з часу кількалїтної моєї дїяльности ґандрівного учительства, особливо в бобрецкім повітї, складаю в сїй дорозї сердечну пояку всїм тим з поміж Всч. Духовеньства, пп. Учителїв і чч. селян, котрі підпирали мене в моїй дїяльности і улекшували мою задачу. — *Северин Висневский.*

— **Конкурс.** Видїл повітовий в Бібрцї розписує конкурс на посаду окружного лїкаря з осїдком в Вибранівцї з річною платнею 500 зр. і з додатком на кошти обїздок в квотї 220 зр. Подання треба вносити найдальше до 30 вересня с. р. до Видїлу повітового в Бібрцї. Подавати ся можуть лиш дипльомовані доктори медицини з дволїтною практикою.

— **Комітет** основателїв товариства ґімнастичного „Руський Сокіл“ у Львові уконституовав ся, вибираючи головою д. Мороза Василя, справником д. Лаврівского Володимира, а скарбником д. Яремкевича Ілька. — Вписуватись в члени товариства можна в домі улиця Хорущина ч. 7 у справника д. Лаврівского, щоденно від 7 до 8 години вечером. Вписове виносить 1 корону. Члени основателї платять річно 40 корон з гори, члени дїйстні $\frac{1}{2}$ корони місячно з гори, члени спомагаючі 6 корон річно. За комітет основателїв: *Василь Мороз*, голова. *Володимир Лаврівский*, справник.

— **З Станиславова пишуть нам:** Позаяк многі з запрошених на нараду в справі крамарства, яка мала ся відбути дня 8 с. м., заявили, що того дня не можуть прибути, проте в і д к л а д а є м о с ю н а р а д у н а д е н ь 28 н. ст. вересня с. р., о чім маємо честь Вас повідомити. За Видїл станиславівскої і товмацкої філїї товариства „Просьвіти“. — В Станиславові дня 1 вересня 1898. — *Др. Михайло Копюба. Н. Мороз* писар.

— **Смерть від укушеня мухи.** Оногди подали ми звістку про смерть дра Богдана Білиньского, лїкаря з Козови, сина гр. кат. пароха з Шибалина. Смерть його наступила, як довідуємось, скоропостижно в наслїдок укушення мухи в лице, в часї войскових вправ, які покійний відбував з 16 полком краєвої оборони під Краковом. Тїло спроваджено до Шибалина, де поховано з войсковими почестями, відданими полком краєвої оборони, що хвилево стояв в тім селї, при співучасти цїлого офіцирского корпуса і численного духовеньства.

— **Львівска ґазівня** перейшла оногди на власність міста Львова наслїдком контракту заключеного межи містом а товариством ґазовим з Дессав ще в 1858 р., отже тому 40 лїт. Товариство давало мілїон зр. за продовженє контракту ще на 10 лїт, однакож се предложене відкинено.

— **Нова зелїзниця.** Гр. Адам Ґолуховский і Володислав Федорович дістали шестимісячну концесию на вступні роботи до будови льокальної зелїзницї з Грималова на Вікно, Товсте, Леопольдівку і Гуту до Калагарівки, з галузею з Товстого на Новосїлку грималівску, Дубківцї, Городницю і Личківцї до Гусятина.

— **Страшний жарт.** В Вайскірхен, на Мораві, зелїзничний робітник Кароль Гіпль, був дуже заздрісний о свою жінку. Єго товариші хотїли заждрувати з него, і по части устно, а по части анонїмним листом донесли єму, що жінка єго зраджує. На другий день хотїли єму сей жарт пояснити. Але заким то наступило, Гіпль, опанований страшною жаждою мести, замордував свою 19-лїтну жінку, відрубавши їй сокирою голову, а сам повісив ся на дереві в огородї. Комісия судова потвердила, що голова женщини була цїлком відтята від кадовба. Виновників сего нещастного жарту потягнено до судової одвічальности.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Добрі ради.

— Р о б о т а в г о р о д і в о с е н и. У нас по найбільшій части гадають, що в осени не треба вже більше нїчого робити в городї, як ще лиш позбирати то, що в нїм лишило ся на осїнь, а відтак лишити его на Боже провидїнє через зиму аж до весни. Річ очевидна, що город тогди не поплачує. Єго треба так само як і поле підготовити до весняної роботи, а крім того зробити ще й неодну иншу роботу, щоби она пізнїйше не забирала богато часу і щоби все було вже готове під рукою, коли буде потреба. Передовсїм важна річ, щоби вже з осени приладити собі город до плодозмінної господарки і скопати ті грядки і стежки між ними, котрі вже порожні. При копаню в осени груд не розбиває ся, а лишає ся цїлими; робота іде скоро, а мороз опісля сам порозсаджує груди і зробить єї ужиточнїйшою. Через скопане в осени буде воздух мати через довиший час приступ до землї і зробить єї ужиточнїйшою. В осени также ріґолює ся город, значить ся, перекопує ся его так, що урожайна верхна верства землї кладе ся на спід, а спідна неурожайна на верх. При тім однакож не треба дуже глубоко копати, бо можна дуже

дзвінкий сьміх або роздавали ся тони милозвучної пісни.

Бо молодість як весна, розширяє довкола себе чари і примани, а єї вид навіть старих одушевляє і заохочує до житя.

Але придивім ся Оленцї, котру ми на початку отсего оповіданя пізнали шестилїтною дївчиною, що займала ся ляльками.

Тодї здавало ся, що з неї вийде дуже поважна панна, але то віщоване не здїйснило ся, бо на рожевих усточках дївчини видко все веселий усьміх, а в великих очах сьвітять іскри житя.

Дитина виросла на хорошу панну. Кождого сьвята обертає ся до неї не один погляд, на вид котрого дївчина спускає повіки, а тодї єї довгі, шовкові вії рисують ся виразно на білім легко зарумяненім лици.

Однако доси бє серце дївчини спокійно і рівно. Єї гадки пливуть тихо, як кришталевий ручай серед лугів. Дївчина любить сердечно матїр, вітця, до котрого тужить, Івася, Маланю і старого друга Дирдейка; впрочім єї серце цїлком вільне, спить як дитя на цьвітях....

Оленка єсть вже пів року дома. Помагає матери в домашних роботах, пильнує старця, що чим раз більше потребує опіки. Пані Каролева укладає в души, що як чоловік верне, то отворять тодї дім, стануть приймати гостий і може найде ся хто, для котрого серце дївчини живійше забє ся.

Люблячa матїр може вже когось виглядїла, може має якісь близші пляни, але они на пізнїйше, вона відкладає їх і не любить о них гадати, бо тяжко буде матери розстати ся з улюбленою своєю пестійкою.

Їй так добре з дочкою, так довго хотїла би єї при собі мати.

Разом пережили лїто і осїнь — і діждали вже зими, бо ось наближав ся конець лютого.

Була ніч.

В дворі і фільварку всї вже давно спали, лиш в комнатї Дирдейка, в официнї, горїло ще сьвітло.

Вихор гуляв по полях, кидав тумани снїгу, тряс старими дверми. Тяжко було на сьвіт виглянути — навіть пси тулили ся під будинками, жалїсно скавулїли — така погана метїль була тої ночи. Дирдейко лежав в своїй комнатцї. Сьвітло лямпи падало на его лице, як віск жовте, на глубоко запалі очи, на груди, що з трудом підносили ся. Висохлї руки старця скубали заєдно покривало, очи дивили ся все в одно місце.

По хвили витягнув недужий руку, взяв дзвінок зі столика при ліжку і почав голосно дзвонити.

На той звук війшла до комнати заспана дївчина, в величезній хустці на голові.

Жмудин побачивши її підніс ся на подушцї і сказав слабим голосом:

— Заклич Мартина...

Не конче хотїло ся дївчинї бігти в ночи на фільварок, тим більше, що буря страшила єї, але поглянувши на лице хорого, догадала ся зараз, що тут іде о щось важного...

Отже перехрестила ся кілька разів і босо побігла по снїгу, а по хвили почала цїлою силою кулака бити у вікно Мартинового мешканя.

— Мартине, вставайте-но, а скоро!

Старий встав, обув ся, накинув на себе кожух і пішов та хотїв по дорозї розпитати дївку, але не богато довідав ся.

— Ага — відповіла — маю говорити, добре вам в чоботах, а мене той снїг парить як зелїзо по ногах.

І правду казала — та заки Мартин уйшов десять кроків, она була вже в сїнях.

Мартин тихенько всунув ся до комнатки і сказавши „Слава Ісусу“ задержав ся коло дверий.

Дирдейко кивненєм руки прикликав его близше.

— Слухай-но Мартине — сказав слабим голосом — зі мною зле....

— Бог милостивий, пане, порятує....

— Я тому вже лиш Божого ратунку хочу і тому велїв тебе будити.

— Чи може хочете доктора?

— От, ти також говориш, Мартине. Доктора! Доктор не зробить чуда.... Смерть іде. Ось, вели ти запрягти до саний і поїдь менї по сьвященика, а спіши ся, спіши брате, бо я може вже й дня не дочекаю...

Селянин забирав ся мовчки до відходу, Дирдейко ще кивнув на него.

— Лиш ти Мартине, мій старий, зроби то тихенько — не бери дзвінка до саний, не буди панї, нехай спить спокійно.

Мартин обіцяв скоро всьо залагодити і обтираючи рукавом заплакані очи похилив ся над хорим і шепнув:

легко замість город поправити, зробити его на кілька літ неурожайним. Дальше треба все ще лагодити компост і призбирувати потрібний гній. Материял такий, як тички, дошки і т. п. треба почистити і позапрятувати, щоби підчас осінної слоти не гнили і не псували ся. Наконець треба взяти ся до направи знарядів. Дуже важною річию єсть прятанє всілякої ярини до ужитку на зиму, а робить ся то так: На сухім місци в городі викопує ся рів на півтора метра широкий а на пів метра глубокий, а довгий на стілько на скілько покаже ся потреба. В той рів складає ся добре обчищену з землі ярину, як н. пр. петрушку, бураки, салєри, морхву і т. д. одну коло другої так, як би еї ніби хотїло ся садити. Однакож треба уважати на то, щоби ніяка з тих ярин не була ушкоджена або надгнила, бо в противнім случаю вся буде гнити. Рів накриває ся відтак дошками, на котрі кладе ся ще верству соломи або гною. Зимою в ясні дни і коли нема морозу, треба той рів трохи розкрити і провітрити.

— Робота в саді в осени. До найважнійших робіт в саді в осени по зібраню овочів належить садженє і очищуванє дерев. Як звістно, дерева овочеві садить ся з весни і в осени. Питанє тепер, коли лїпше? Штутґартский садівник і учитель садівництва, один із найперших нинї учених садівників, Н. Ґаухер радить в своїм підручнику садівництва садити дерева овочеві лиш в осени, а то ось для чого: Покалїчене корінє дерев, саджених в осени — каже він — позаблизнює ся через зиму і з весни пустить нові корінці. Деревам садженим в осени посуха не зашкодить і не треба їх майже зовсім підливати. Хто змушений спроваджувати собі щепи, має в осени більший вибір, як на весну. Пупінки цьвітові зачинають нераз в лютім відрастати і через посиланє деревець на весні можуть бути лекше ушкоджені, як в осени. Очищувати дерева треба завчасу в осени, бо тогди найлїпше видко, що треба відтяти або вичистити. Обтяте місце на деревинї треба пожем добре вигладити і залїпити кітом садівничим. Рани з відтиная в зимі гоять ся труднїйше, а рани зроблені на весну, гниють легко через то, що сок до них підходить. Пнї старих дерев треба яким тупим знарядом обскробувати, але все-таки осторожно, щоби дерево не ушкодити. Обскробану кору треба старанно зібрати і спалити, бо в ній знаходять ся всілякі шкідливі комахи а дерево треба побілити вапном, змішаним трохи з глиною і коли можна з воловою кровю.

— Вино з меду можна зробити слїдуючим способом: Бере ся води з ріки, а найлїпше сьвіжої дощівки і фільтрує ся еї (переціджує) через мішочок з флянелї. Можна взяти також води з керниці, але тогди треба еї насамперед поставити на 24 годин на дворі, щоби постояла в тіни, а відтак осторожно зілляти, щоби не зрушити осаду на споді. З тої очищеної води бере ся 10 лїтрів і загріває ся в кітлику або в горшку на легкім огни а відтак додає ся до неї 6 кільо чистого меду і варить ся дальше через дві або три години, аж перестане робити ся на воді шумовина, котру підчас вареня треба заєдно збирати. Кілько води при тім википить, тілько треба дїлляти окропу до горшка. Чи мід добре заварив ся, пробує ся слїдуючим способом: Пускає ся на мід сьвіже сире яйце; коли оно плаває на заваренім меді так, що з него виглядає ледви на півтора центиметра, то мід добре заварений. Коли же вистає висше, то мішанина за густа і треба дїлляти до неї окропу; коли же яйце паде в спід, то мішанина за рідка і треба додати до неї чистого меду. По двох або трох годинах вареня мішанину ту остуджує ся і зливає ся кріз чистий платок до великих бутлїв, в котрих мід має виробити. Бутлї не затикає ся щільно, лиш або затичкою з паперу, або обвязує ся шийку папером, в котрім голкою робить ся дірочки; відтак ставить ся бутлї в теплім місци (20 до 25 степ. Цельзия). Що два або три дни треба бутлї доливати повисшою завареною мішаниною, котру треба собі в тій цїли спрятити в меншій фляшці. По трох або чотирох недїлях стягає ся чистий плин з верха лїваром до меншої бутлї а спідну мутну часть фільтрує ся і зливає ся до окремої фляшки, котру добре затикає ся. Мід в новій бутли кисне дальше а від часу до часу доповняє ся его плином з фляшки. По 6 до 8 тиждняx повтаряє ся ту саму роботу ще раз і бутлю затикає ся вже добре. Наконець по дальших 6 до 8 тиждняx вино виробить вже зовсім добре і его стягає ся до фляшок, котрі закорковує ся, лякує ся і ховає ся до пивниці. Вино з меду буде тим лїпше, чим старше.

— Добрий кіт до шпар в підлозі робить ся слїдуючим способом: В мисочці намочує ся на 24 годин 500 ґр. доброго каруку а коли розмокне, тогди заколочує ся у воді в якійсь ринці пів кільо звичайно меленого окру, додає ся до него тій карук, розмішує ся добре і варить ея на легкім огни, щоби карук розварив ся, при чім, розуміє ся, треба цїлу ту масу добре мішати. Відтак здоймає ся ринку з огню і домішує ся до тої маси по трохи трачиня, доти, доки аж цїла маса не буде відповідно густа. Коли би потреба, то додає ся і трохи води. Кіту того уживає ся аж коли вистигне. Пальцями залїплює ся ним шпари, вирівнує ся вістрем якого ножа та вигладжує платком. Коли би шпари були дуже великі, то треба їх насамперед позатикати клочем або папером а відтак залїпити кітом. За кілька днів кіт ствердне і не буде викришувати ся.

Вісти торговельні.

Ярмарки на ремонти: Для улекшеня годівельникам продажи коний скарбови войсковому, оминаючи посередників, постановило ц. к. Міністерство краєвої оборони закупити сеї осени коні на ярмарках, котрі відбудуть ся: дня 19 вересня в Ряшеві; д. 20 в Сяноку і Ланцуті; д. 21 в Стар. Санчи і Глухові; д. 22 в Нижневі; д. 24 в Мозолівці (пов. підгаєцкий); д. 25. в Раві рускій; д. 26. в Мостисках, Коросні, Мицові і Торскім (пов. заліщицкий); д. 27. в Горлицях, Сокали і Борщеві; д. 28. в Ярославі; д. 29. вересня в Самборі і Гадинківцях (пов. гусятиньский).

Ціна збіжа: Відень 31 серпня: Пшениця 8.50—9.55; жито 7.00—7.50; ячмінь 6.95—9.15; овес 5.80—6.75. — Тернопіль 27. серпня: пшениця 7.90—8.00; жито 6.00—6.15; ячмінь 4.85—5.10; овес 5.20—5.30; кукуруза (стара) 4.70—4.80; гречка 8.35—8.60. — Чернівці 29. серпня: Пшениця 8.10—8.30; жито 6.25—6.40; ячмінь (броварний) 5.75—6.25; овес 4.75—5.—; ріпак 10.75—11.—; кукуруза 4.50—4.65. — Будапешт 31. серпня: Пшениця 8.45—9.20; жито 6.95—7.10; ячмінь 7.50—9.50; овес 5.70—6.00 — Ціна за 100 кільо.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 3 вересня. Президия палати послів подає до відомости, що перше засїданє палати відбуде ся дня 26 с. м.

Льондон 3 вересня. Анґлїйский амбасадор в Петербурзї висказав российскому правительству симпатию Анґлїї з нагоди виданої з припорученя царя ноти о загальнім роззброєню. Рішуча відповідь Анґлїї опізнила ся внаслїдок неприсутности льорда Сельсберіґо.

Базиняш 3 вересня. Вчера в присутности Цїсаря розпочали ся тут маневри корпусів 7 і 12. Місто величаво украшене. Цїсаря витали з одушевленєм депутації громад з цїлого комітату.

Берлин 3 вересня. В наслїдок заведеня мира на Филиппиньских островах позістануть коло Манїлї лиш 1 або 2 кораблї военні.

Париж 3 вересня. Міністер справедливости Саріен нараджував ся вчера знову з міністром війни Кавеняком. Конференция тревала півтора години.

— Та-ж є Бог милосердний, Він перемінить....

І з тими словами вийшов тихо з комнати. О скілько старі ноги позваляли, побіг скоро до стайні, збудив фірмана і не минуло десять хвиль, а вже виїхали з фільварку.

Сніг позавівав всьо, нігде слїду дороги, конї ступали осторожно, порскали, глядаючи дороги, хилили чим раз більше голови до землї, немов би хотїли найти слїди. Але де там який слїд?

Треба було здати ся лиш на конї, бо навіть селяньске око, привикле до темноти і до нічних доріг не могло нїчого розріжнити. Зараз за фільварком згубили дорогу, сани скакали по загонах, кони западали в рови, в якісь ями, Мартин тратив голову.

Вкінци узріли якесь сьвітло і оба з фірманом згодили ся на одно, що то в Церковній сьвітить ще жид коршмар. Отже постановили, не глядаючи вже дороги їхати просто до того сьвітла. На ріці лїд сильний, а як лиш дістануть ся на луги, то поспішать.

І справдї серед бурі і страшної пітьми було то одиноке средство.

Фірман пігнав конї і незабаром почули, що падуть з якоїсь висоти, котрою як легко догадали ся був стрімкий берег ріки. Піднесли сани, поправили помотану упряж на конях і щасливо видістали ся на противний берег, на луку.

Тут вже на рівній площи, дорога була безпечнїйша і конї чуючи певнїйший ґрунт під ногами, побігли скоро о тілько, о скілько позволяв на то страшний вітер.

Мартин тяжко зітхав і відмавляв півголосом молитву, фірман від часу до часу крикнув на конї, а червоне сьвітло присувало ся чим раз близше і близше.

Коли старий Гайда з фірманом перебивали ся серед метели і вихру через сніжні замети до Церковної, в Зарічи на фільварку і в дворі зробив ся рух; майже у всіх віконцях заяснїло сьвітло.

Сплячих побудила Маґда, що боячи ся бути близько конаючого, побігла зарав до кухнї і побудила службу.

На крик, що управитель умирає, зірвали ся всї на ноги.

Панї Каролева з Оленкою одївши ся чим скорше, побігли обі до офіцини.

Дирдейко лежав майже непритомний з очима на пів примкненими. Похилила ся над ним Оленка і почала до него говорити.

Недужий отворив очи і усьміхнув ся до неї. Подали єму ложку старого вина. Видко, що то его покріпило, бо витягнув руку до панї Каролевої і промовив тихим голосом:

— Чи то вже день, чи ще ніч?

— Ніч, ніч — відповіла — видко, що було у вас легке ослабленє, надійде день то вам полекшає.

— А чи Мартин поїхав? — спитав Жмудин.

— Вже, вже, давно поїхав, ледве его не видати.

— То добре, добре панї любенька, хотїлось би по християньски умерти, погодити ся з Богом і з людьми.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає Адам Креховецкий

ІНСЕРАТИ.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).